

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä toimii kahden maakunnan alueella tarjoten erityishuollon ja lastensuojelupalveluja. Eskoo tuottaa vaativia asumispalveluja, työtoimintaa, moniammatillisia asiantuntijapalveluja sekä lastensuojelupalveluja jäsenkunnilleen sekä myös muille palveluja tarvitseville. Kaikki jäsenkuntien ulkopuolelta tulevat asiakkaat ovat tarpeiltaan erityisen vaativia.

Lakiluonnoksessa erityishuoltopiirit siirtyvät varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen sote-maakuntiin 1.1.2023, mitään muuta ei asiasta säädetä. Riskinä on, että erityishuollon julkinen palvelutoiminta jää huomioimatta tässä kokonaisuudessa. Nykyisten erityispalvelujen jakautuminen maakuntiin vaarantaisi kehitysvammaisten asiakkaiden palveluketjun, integraation ja palvelujen moniammatillisen erityisosaamisen. Maakuntien välinen yhteistyö on edellytyksenä laadukkaiden, ammattitaitoisten erityispalvelujen tuottamisen kehitysvammaisille asiakkaille. Sen vuoksi maakuntien yhteistyösopimuksissa tulee huomioida erityispalvelujen ylimaakunnallinen toiminta. Yhteistyöalueen yhteistyösopimus neljän vuoden välein tuo lisäksi haastetta pitkäjänteiselle palvelujen kehittämiselle.

Uudistuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta on tärkeää, että uudistuksessa mahdollistetaan tiedon integraatio ja tiedolla johtaminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on Suomen historian suurin hallinnonuudistus, joka toteutuessaan muuttaisi koko suomalaista hallintojärjestelmää merkittäväällä tavalla. On valitettavaa, että historiallisen suurta hallinnonuudistusta ollaan viemässä päätöksentekoon ennen kokemattoman taloudellisen, sosiaalisen ja terveydenhuollon kriisin aiheuttaneen koronaviruspandemian edelleen vallitessa. Uudistuksen aikataulu on todella kireä ja siten on epätodennäköistä, että hyvän lainsäädäntötavan edellyttämä huolellinen valmistelu ja vaikutusten arviointi sekä toimeenpano olisivat toteutettavissa esitetystä aikataulusta. On myös ilmeistä, että pandemiatilanne tulee kuormittamaan kuntia ja kuntayhtymiä, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoa vielä pitkään, jolloin voimavarat sote-uudistuksen toimeenpanoon ovat kunnissa ja kuntayhtymissä varsin rajalliset.

Lausunnon sisältö on hyväksytty Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän hallituksessa 4.9.2020.

Kaija Metsänranta
va. kuntayhtymän johtaja